# Задача 2.3

- $(A, A) \in \stackrel{\alpha}{=}, A \in \Lambda$
- ако  $(A_1, A_2) \in \stackrel{\alpha}{=}$ , то  $(A_2, A_1) \in \stackrel{\alpha}{=}$ ,  $A_1, A_2 \in \Lambda$
- ако  $(A_1, A_2) \in \stackrel{\alpha}{=}$  и  $(A_2, A_3) \in \stackrel{\alpha}{=}$ , то  $(A_1, A_3) \in \stackrel{\alpha}{=}$ ,  $A_1, A_2, A_3 \in \Lambda$
- ако  $(A_1, B_1) \in \stackrel{\alpha}{=}$  и  $(A_2, B_2) \in \stackrel{\alpha}{=}$ , то  $(A_1B_1, A_2B_2) \in \stackrel{\alpha}{=}$ ,  $A_1, A_2, B_1, B_2 \in \Lambda$
- Нека имаме  $M = \lambda_x A, N = \lambda_y B, A, B \in \Lambda$  и  $x, y \in V$ . Ако  $(A, B[y \leadsto x]) \in \stackrel{\alpha}{=}$  и  $y \notin FV(A) \cup BV(A)$ , то  $(M, N) \in \stackrel{\alpha}{=}$  (тук  $\leadsto$  е наивна субституция).

## Задача 2.1

(1)

Ще напрваим индукция по дефиницията на частичната субституция.

- 1.  $M\equiv x$ . В този случай  $M[x\leadsto N]\equiv N$  и  $M[x\hookrightarrow N]\equiv N$ .
- 2.  $M\equiv y,\,y\not\equiv x$ . В този случай  $M[x\leadsto N]\equiv y$  и  $M[x\hookrightarrow N]\equiv y$ .
- 3.  $M \equiv M_1 M_2$ . Тогава  $M[x \leadsto N] = (M_1[x \leadsto N])(M_2[x \leadsto]N)$  и  $M[x \hookrightarrow N] = (M_1[x \hookrightarrow N])(M_2[x \hookrightarrow N])$ . От ИП  $(M_1[x \leadsto N]) \equiv (M_1[x \hookrightarrow N])$  и  $(M_2[x \leadsto N]) \equiv (M_2[x \hookrightarrow N])$ . Също от ИП знаем, че двете частични субституции са дефинирани. Така получаваме, че  $M[x \leadsto N] \equiv M[x \hookrightarrow N]$ , а също сме и сигурни, че  $M[x \hookrightarrow N]$  е дефинирано.
- 4.  $M=\lambda_x P$ . Тогава  $M[x\leadsto N]\equiv \lambda_x P$  и  $M[x\hookrightarrow N]\equiv \lambda_x P$ , така получаваме, че  $M[x\leadsto N]\equiv M[x\hookrightarrow N]$ .
- 5.  $M = \lambda_y P$  за  $y \not\equiv x$ . Ясно е, че ако частичната субституция е дефинирана в този случай, то резултатите от двете субституции ще съпвадат. Това, което трябва да се покаже е, че частичната субституция е дефинирана в този случай. По-конкретно трябва да покажем, че  $x \not\in FV(P)$  или  $y \not\in FV(N)$ . Ще използваме допускането от задачата, че  $FV(N) \cap BV(M) = \{\}$ .

От дефиницията на BV може да се види, че  $y \in BV(M)$ . Понеже  $FV(N) \cap BV(M) = \{\}$ , то излиза, че  $y \notin FV(N)$ . Това показва, че частичната субституция е дефинирана.

Също така от ИП имаме, че  $P[x \hookrightarrow N] \equiv P[x \leadsto N],$  от което и получаваме, че  $[x \hookrightarrow N] \equiv [x \leadsto N]$ 

(2)

Да разгледаме терма  $M=\lambda_y\lambda_x y$ . Искаме да направим субституция като заместим x с y. Забелязваме, че частичната субституция  $M[x \hookrightarrow y]$  е дефинирана и дава  $\lambda_y\lambda_x y$ . Но наивната субституция не е коректна, понеже  $BV(M)=\{x,y\}$ , а  $FV(N)=\{y\}$  (тук N е y) и съответно нямат празно сечение.

## Задача 2.23

Нека дефинираме  $c_i = \lambda_n n c_s c_0$ 

- 1. Да се докаже, че за произволно  $n \in \mathbb{N}$  е изпълнено  $c_i c_n \stackrel{\beta}{=} c_n$ .
- 2. Вярно ли е, че  $c_i \stackrel{\beta\eta}{=} I$ ?

#### 1

Ще докажем твърдението с индукция  $n \in \mathbb{N}$ . Преди това ще забележим, че  $c_i c_n \stackrel{\beta}{=} c_n c_s c_0 = (\lambda_f \lambda_x f^n x) c_s c_n \stackrel{\beta}{=} c_s^n c_0$ .

#### База

При n=0 имаме,  $c_ic_0\stackrel{\beta}{=}=c_0c_sc_0=(\lambda_f\lambda_xx)c_sc_0\stackrel{\beta}{=}c_0$ , с което базата е доказана.

#### Индуктивна стъпка

Нека се опитаме да докажем твърдението за n+1.  $c_ic_{n+1} \stackrel{\beta}{=} c_{n+1}c_sc_0 = (\lambda_f\lambda_x f^{n+1}x)c_sc_0 \stackrel{\beta}{=} c_s^{n+1}c_0$ . Използваме дефиницията за n-кратна композиция на функция и записваме, че  $c_s^{n+1}c_0 = c_s(c_s^nc_0)$ . От наблюдението горе се сещаме, че  $c_s(c_s^nc_0) \stackrel{\beta}{=} c_s(c_ic_n)$ . От ИП можем да запишем, че  $c_s(c_ic_n) \stackrel{\beta}{=} c_sc_n$ . Сега от свойствата на  $c_s$  получаваме, че  $c_sc_n = c_{n+1}$ . По този начин индуктивната стъпка е завършена.

### 2

Нека разгледаме  $K = \lambda_x \lambda_y x$ . Нека приложим K на  $c_i$  и на I.  $IK \stackrel{\beta}{=} K = A_1$ . От друга страна  $c_i K \stackrel{\beta}{=} K c_s c_0 \stackrel{\beta}{=} c_s = A_2$ . Използваме дефиницията за  $c_s$  от лекции  $c_s = \lambda_n \lambda_f \lambda_x f(nfx)$ . Вижда се, че  $A_1$  и  $A_2$  са два фундаментално различни обекта, понеже ако приложим променлива a към  $A_1$  получаваме  $A_1 a = K a \stackrel{\beta}{=} \lambda_y a$ , което е константа функция, а ако се опитаме да приложим променливата a към  $A_2$  ще се получи грешка, понеже  $A_2 a \stackrel{\beta}{=} \lambda_f \lambda_x f(afx)$ . Това няма как да е валидно, понеже изисква a да бъде функция.

## Задача 2.32

В тази задача ще използваме наготово аритметиката с нумералите на Church като ще приемем, че имаме работещи основни аритметични функции за числата, както и за тяхното представяне. Също и ще приемем, че имаме работещи основните неща от булевата логика. За момента ще покажем минимизация само за обикновени функции от вида  $f: \mathbb{N} \to \mathbb{N}$ . Тоест няма да имаме "константни аргументи".

Нека разгледаме терма  $\Gamma = \lambda_F \lambda_f \lambda_y (c_=(f\ y)c_0) y (Ff(c_s\ y))$ . Тук функцията  $c_s$  дава следващото число, тоест  $c_s c_x \stackrel{\beta}{=} c_{x+1}$ . От сега нататък приемаме, че искаме да минимизираме функцията  $f_1 \in \Lambda$ . Приемаме, че тя има следната семантика  $f_1 c_x \stackrel{\beta}{=} c_y \iff f_2(x) = y$ . Термът който ще минимизира  $f_1$  ще бъде  $s_1 := Y \Gamma f_1$ . Ще докажем, че нашият терм  $s_1$  има се-

мантиката на функцията 
$$s_2(x) = \begin{cases} x & f_2(x) = 0 \\ s_2(x+1) & \exists y > x: f_2(y) = 0 \end{cases}$$
 недефинирана  $\exists y > x: f_2(y) = 0$ 

(тоест, че  $s_1c_x \stackrel{\beta}{=} c_y \iff s_2(x) = y$ ). Също и ще покажем, че функцията  $s_2$  всъщност извършва минимизацията на  $f_2$ .

Случай 1: 
$$f_1c_x \stackrel{\beta}{=} c_0 \iff f_2(x) = 0$$

Трябва да покажем, че  $s_1c_x \stackrel{\beta}{=} c_x$ .  $s_1c_x \equiv (Y\Gamma f_1)c_x \equiv ((\lambda_f(\lambda_x f(xx))(\lambda_x f(xx)))\Gamma f_1)c_x \stackrel{\beta}{=} (((\lambda_x \Gamma(xx))(\lambda_x \Gamma(xx)))f_1)c_x \stackrel{\beta}{=} \Gamma((\lambda_x \Gamma(xx))(\lambda_x \Gamma(xx)))f_1c_x$ . Нека  $\Delta := ((\lambda_x \Gamma(xx))(\lambda_x \Gamma(xx)))$ . Тогава  $\Gamma((\lambda_x \Gamma(xx))(\lambda_x \Gamma(xx)))f_1c_x \equiv \Gamma \Delta f_1c_x \equiv \lambda_F \lambda_f \lambda_y (c_=(f\ y)c_0)y(Ff(c_s\ y))\Delta f_1c_x \stackrel{\beta}{=} (c_=(f_1\ c_x)c_0)c_x(\Delta f_1(c_s\ c_x))$ . От допускането можем да презапишем този израз като  $(c_=c_0c_0)c_x(\Delta f_1(c_s\ c_x)) \stackrel{\beta}{=} c_tc_x(\Delta f_1(c_s\ c_x)) \stackrel{\beta}{=} c_x$ . По този начин довършваме случая.

# Случай 2: $f_1c_x \neq c_0 \iff f_2(x) \neq 0$ и $s_2(x)$ е дефинирано

В този случай трябва да покажем, че  $s_1c_x \stackrel{\beta}{=} s_1c_{x+1}$ . По-късно ще видим като доказваме коректността на функцията  $s_2$ , че  $s_1c_{x+1}$  ще бъде  $\lambda$ -определимо. Подобно на миналия случай започваме да правим  $\beta$ -редукции  $s_1c_x \equiv (Y\Gamma f_1)c_x \stackrel{\beta}{=} \dots \stackrel{\beta}{=} (c_=(f_1\ c_x)c_0)c_x(\Delta f_1(c_s\ c_x))$ . От предположението знаем, че този израз е  $\beta$ -еквивалентен на  $c_fc_x(\Delta f_1(c_s\ c_x)) \stackrel{\beta}{=} \Delta f_1(c_s\ c_x) \equiv ((\lambda_x\Gamma(xx))(\lambda_x\Gamma(xx)))f_1(c_s\ c_x) \stackrel{\beta}{=} Y\Gamma f_1(c_s\ c_x) \stackrel{\beta}{=} Y\Gamma f_1c_{x+1} \equiv s_1c_{x+1}$ . Така доказахме случая.

### Случай 3: $s_2(x)$ не е дефинирано

Тук трябва да покажем, че  $s_1c_x$  няма нормална форма, но за жалост не знам как :(.

Знаейки вече, че  $s_1c_x$  има същата семантика като  $s_2(x)$ , то остава смао да направим доказателство, че  $s_2(0)$  наистина намира най-малката стойност x, за която  $f_2(x) = 0$ , ако изобщо съществува такава. Ще докажем това твърдение със силна индукция наобратно. По-конкретно ще дока-

жем следното твърдение:

$$s_2(x) = \begin{cases} y & \exists y \in \mathbb{N}, y \geq x : f_2(y) = 0 \land \not\exists z \in \mathbb{N}, x \leq z < y : f_2(z) = 0 \\ \text{недефинирана} & \not\exists y \in \mathbb{N}, y \geq x : f_2(y) = 0 \end{cases}$$

Тоест, ще доказваме, че  $s_2(x)$  намира най-близкото не по-малко число от x, което е корен на  $f_2$ .

#### База

Нека  $y \in \mathbb{N}$ ,  $f_2(y) = 0$  и y е минималното такова число. Нека x = y, тогава е ясно, че  $s_2(x) = x = y$ . Ако такова y не съществува, то от дефиницията на  $s_2$  става ясно, че  $s_2(x)$  е недефинирано  $\forall x \in \mathbb{N}$ , така че вече ще разглеждаме само случая, в който y съществува. Тогава също и термът  $s_1c_y$  ще е ламбда определим и  $\beta$ -еквивалентен на  $c_y$ .

### Индуктивно предположение

Допускаме, че функцията  $s_2$  се държи както е описано по-горе за всички стойности в интервала [x+1,y], където y е минималният корен на функцията  $f_2$ . А пък, ако такова y не съществува, то  $s_2(x)$  не е дефинирано. Също и че термът  $s_1c_a$ ,  $a \in [x+1,y]$  е  $\lambda$ -определеим и има семантиката на  $s_2(a)$ .

## Индуктивна стъпка

Ще докажем, че  $s_2(x)$  има очакваното поведение използвайки ИП. От минималността на y знаем, че  $f_2(x) \neq 0$ . Тогава по определението за  $s_2$  знаем, че  $s_2(x) = s_2(x+1)$ . От индуктивното предположение става ясно, че  $s_2(x+1) = y$ , което е очаквания резултат. Също и е ясно, че ако y не съществува, то  $s_2(x)$  няма да е дефинирано. Също така, тъй като  $s_1c_x$  ще бъде  $\beta$ -еквивалентно на  $s_1c_{x+1}$  в този случай, то  $s_1c_x$  ще има семантиката на  $s_2(x)$ .

Така вече знаем, че  $s_2$  върши това, което очакваме да върши и можем да заключим, че  $s_1c_0$  наистина намира най малкия корен на функцията  $f_1$ , ако той съществува, а иначе няма нормална форма.

## Задача 2.29

- $[] \lambda_f \lambda_e e$ .
- $[x_1]$   $\lambda_f \lambda_e((fe)x_1)$
- $[x_1, x_2]$   $\lambda_f \lambda_e(f((fe)x_1))x_2$
- $[x_1,x_2,...,x_{n+1}]$   $\lambda_f\lambda_e(f((l_{[x_1,x_2,...,x_n]}f)e))x_{n+1}$ , където  $l_{[x_1,x_2,...,x_n]}$  е списъка  $[x_1,x_2,...,x_n]$ .

Желаните функции са реализирани във файла lists.scm. Append се казва pushBack. Функцията member е написана да сравнява само числа, за да се тества по лесно.

### Задача 2.38

Ще направим индукция по дефиницията на M.

### Случай 1 - $M \equiv y$ , у е променлива

Случай 1.1 -  $y \equiv x$ 

Тогава  $M[x\longmapsto N]\equiv N$  и  $M[x\longmapsto N']\equiv N'$ . От условието е ясно, че  $(M[x\longmapsto N],M[x\longmapsto N'])\in D^{\lambda,R,T}$  заради рефлексивността.

### Случай 1.2 - $y \not\equiv x$

Тогава  $M[x\longmapsto N]\equiv y$  и  $M[x\longmapsto N']\equiv y$ . От условието е ясно, че  $(M[x\longmapsto N],M[x\longmapsto N'])\in D^{\lambda,R,T}$  заради рефлексивността.

## Случай 2 - $M \equiv M_1, M_2$

От ИП имаме, че  $(M_1[x \mapsto N], M_1[x \mapsto N']) \in D^{\lambda,R,T}$  и  $(M_2[x \mapsto N], M_2[x \mapsto N']) \in D^{\lambda,R,T}$ . Тъй като  $M[x \mapsto N] \equiv (M_1[x \mapsto N])(M_2[x \mapsto N])$  и  $M[x \mapsto N'] \equiv (M_1[x \mapsto N'])(M_2[x \mapsto N'])$ , то от ламбда затварянето и транзитивността следва, че  $(M[x \mapsto N], M[x \mapsto N']) \in D^{\lambda,R,T}$ .

# Случай 3 - $M \equiv \lambda_y P$

### Случай 3.1 - $y \equiv x$

 $(\lambda_x P)[x \longmapsto N] \equiv \lambda_x P$  и  $(\lambda_x P)[x \longmapsto N'] \equiv \lambda_x P$ . От рефликсвоност е вярно, че  $(M[x \longmapsto N], M[x \longmapsto N']) \in D^{\lambda,R,T}$ .

# Случай 3.2 - $y \not\equiv x$

 $(\lambda_y P)[x\longmapsto N]\equiv \lambda_y(P[x\longmapsto N])$  и  $(\lambda_y P)[x\longmapsto N']\equiv \lambda_y(P[x\longmapsto N']).$  От ИП имаме, че  $(P[x\longmapsto N],P[x\longmapsto N'])\in D^{\lambda,R,T}.$  Так от ламбда затварянето имаме, че  $(M[x\longmapsto N],M[x\longmapsto N'])\in D^{\lambda,R,T}.$